Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2462

Vragen van de leden **Boomsma** en **Nanninga** (beiden JA21) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *een Instagrampost van de Minister over een onderhoud van de Minister met leden van de Moslim Studenten Associatie (MSA)* (ingezonden 15 juni 2026).

Antwoord van Minister **Letschert** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 2 juli 2026)

Vraag 1
Bent u bekend met de post op Instagram van 11 juni 2026 waarin u vertelt over uw ontmoeting met leden van de Moslim Studenten Associatie (hierna: MSA)?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
In deze post zegt u dat «veel moslimstudenten» zich «nog niet altijd» thuis voelen op hun onderwijsinstelling, heeft u een idee hoeveel studenten dit betreft en wat hun klachten precies zijn?

Antwoord 2
Voor het onderwijs zijn er geen cijfers over thuisgevoel uitgesplitst naar religie. Breder onderzoek laat zien dat er moslimdiscriminatie plaatsvindt in de Nederlandse samenleving.[2]
Moslimstudenten geven aan, onder andere op basis van een eigen enquête[3] die zij aan één van mijn ambtsvoorgangers hebben aangeboden, dat (gebrek aan) thuisgevoel in het onderwijs een belangrijk issue voor hen is. Tevens hebben zij mij en mijn ambtsvoorgangers er in gesprekken op gewezen dat zij te maken krijgen met incidenten zoals koranverscheuringen, onveiligheid tijdens stages met angst om te melden en meer beveiligingscontroles op basis van uiterlijke kenmerken (zoals het dragen van een hoofddoek). Ook noemen zij dat moslimstudenten vaak de eerste in hun familie zijn die naar

[1] https://www.instagram.com/p/DZceDxxsOmD/?igsh=MXNrNGpyZWF4cHNqbw==
[2] Kamerstukken II 2025/26 30 950, nr. 505; https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/pr-2024-being-muslim-in-the-eu_nl.pdf
[3] https://www.moslimpeil.nl/moslimstudenten/

ah-tk-20252026-2462
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

het hoger onderwijs gaan. Dit brengt prestatiedruk met zich mee, vaak ook een financiële druk thuis, en vraagt om aandacht voor thuisgevoel.

Vraag 3
Was u ervan op de hoogte dat de MSA is aangesloten bij Femyso, het *Forum of European Muslim Youth and Student Organisations*, dat volgens de inlichtingendiensten van België, Duitsland en Frankrijk en verschillende wetenschappers de officieuze jongerentak is van de *Council of European Muslims*, een organisatie die de strategie voor de Europese Unie coördineert van de Moslimbroederschap die streeft naar de islamisering van het Westen? Zo ja, heeft u hierover gesproken met de delegatie van MSA?[4, 5, 6, 7, 8, 9]

Antwoord 3
Het is openbare informatie dat MSA lid is van Femyso. Dit is tijdens het gesprek niet aan de orde gekomen. Het gesprek ging over studentenwelzijn en thuisgevoel. Daarover spreek ik met meerdere studenten. Dat vind ik belangrijk en blijf ik doen. De MSA heeft mij naar aanleiding van deze vragen laten weten dat zij is aangesloten bij Femyso, maar dat zij geen enkele verbinding heeft met de Moslimbroederschap.

Vraag 4
Wat vindt u van de bevinding dat Femyso en de bij haar aangesloten verenigingen zoals MSA strijden volgens de in vraag 3 genoemde inlichtingendiensten en wetenschappers tegen islamofobie of moslimdiscriminatie en voor «sociale veiligheid» omdat officieel erkend slachtofferschap helpt bij het behouden en verkrijgen van subsidies en het verwezenlijken van faciliteiten zoals bijvoorbeeld gebeds- of stilteruimten waarmee de «ongelovige» omgeving kan worden aangepast aan de islamitische norm?

Antwoord 4
Ik deel dit beeld niet. Discriminatie van welke groep dan ook is bij wet verboden. Dit kabinet zet zich in voor het tegengaan van discriminatie en het verbeteren van sociale veiligheid voor iedereen. Zoals ik ook in het debat over mentale gezondheid van scholieren en studenten van 24 juni jl. heb aangegeven, spreek ik met allerlei studenten over onderwerpen waar zij mee zitten, met welke achtergrond dan ook. Ik vind het enorm belangrijk dat iedereen zich thuis voelt binnen het onderwijs en zie het als mijn rol om daarover in gesprek te gaan.
Er is geen subsidierelatie tussen het ministerie en de MSA. Voorts blijft het al dan niet verwezenlijken van stilteruimten een verantwoordelijkheid van onderwijsinstellingen zelf. Net als de toekenning van bestuursbeurzen voor studentenverenigingen.

Vraag 5
Wat vindt u van de bevinding dat volgens de Franse socioloog en kenner van de ideologie van de Moslimbroederschap Florence Bergeaud-Blackler en van een in mei vorig jaar verschenen onderzoek dat is verricht in opdracht van het Franse Ministerie van Binnenlandse Zaken dat Femyso en bij haar aangesloten verenigingen zoals MSA opleidingsstructuren voor hooggekwalificeerde kaderleden van de Moslimbroederschap zijn die een rol moeten

---

[4] Website FEMYSO, geraadpleegd op 15 juni 2026, «Member organsiations», (https://femyso.org/we-are-femyso/member-organisations/)

[5] Website Franse Ministère de l'Intérieur, 21 mei 2025, «Publication du rapport «Frères musulmans et islamisme politique en France»», (Publication du rapport «Frères musulmans et islamisme politique en France» | Ministère de l'Intérieur)

[6] Website Duitse Bundesamt für Verfassungsschutz (BfV), juni 2024, «Verfassungsschutzbericht 2023», Bundesamt für Verfassungsschutz – Publikationen – Verfassungsschutzbericht 2023

[7] Website Belgische Veiligheid van de Staat, 17 maart 2026, «Actualisering van het toezichtsonderzoek 2021.287 betreffende de Moslimbroeders», Onderzoeksverslagen

[8] Website European Conservatives and Reformists, 2 december 2025, «Unmasking The Muslim Brotherhood, Brotherism, Islamophobia and the EU», (VVSEUnmasking The Muslim Brotherhood // ECR Group)

[9] Boek van Florence Bergeaud-Blackler, 28 maart 2025, «Kalifat nach Plan: Frérismus und seine Netzwerke in Europa». Oorspronkelijk in het Frans verschenen onder de titel: *Le frérisme et ses réseaux* (2023)

spelen in de strategie die *entryism*wordt genoemd, dat wil zeggen het ideologisch bewerken en verleiden van overheidsorganisaties om deze een «inclusieve» koers te laten varen die de islam accommodeert? Bent u bekend met het onderzoek van Florence Bergeaud-Blackler en hoe beoordeelt u de bevindingen en waarschuwingen daarin?[10]

Antwoord 5
Hier ben ik niet bekend mee.

Vraag 6
Het onderzoek van het Franse Ministerie van Binnenlandse Zaken was voor de Franse president Macron aanleiding om aan te dringen op maatregelen, het rapport waarschuwt onder andere dat de organisaties van het moslimbroedernetwerk heel bedreven zijn in het exploiteren van slachtofferschap («victimisation») om de eigen agenda vooruit te helpen, herkent u het beeld? Zo nee, waarom niet?[11, 12]

Antwoord 6
Ik beschik niet over de informatie om dit beeld te duiden.

Vraag 7
Meent u – in het licht van deze waarschuwing – dat het verstandig was om leden van de MSA niet alleen te ontvangen maar ook hun narratief over te nemen dat «veel moslimstudenten» zich niet thuis voelen op universiteiten, hogescholen en mbo-instellingen waardoor deze klacht die draait om een niet nader omschreven gevoel wint aan legitimiteit? Graag een toelichting.

Antwoord 7
Ik vind het belangrijk dat iedereen zich thuis voelt binnen het onderwijs. Thuisgevoel is, los van een op zichzelf staande waarde, ook van invloed op studiesucces. Ik spreek met een brede groep studenten met verschillende achtergronden, waarbij ik geen enkele groep studenten boven de andere plaats. Op die manier leer ik wat er speelt onder studenten. Ik wijs uw suggestie af dat ik door gesprekken te voeren een bepaald narratief overneem in relatie tot de uitdagingen die moslimstudenten ervaren.

Vraag 8
Lokale afdelingen van de MSA – zoals de MSA Rotterdam (Erasmus Universiteit), de MSA UAS (Amsterdam) en de EMSA (Universiteit Twente) – zijn erkende studentenorganisaties die in aanmerking komen voor subsidies van de onderwijsinstellingen zoals «bestuursmaanden» en activiteitensubsidies, daarnaast kunnen zij een beroep doen bij gemeenten op een bijdrage uit welzijns- en diversiteitspotjes, bent u bereid met de betrokken onderwijsinstellingen en gemeenten in overleg te treden om te zien hoeveel subsidie de MSA via al deze kanalen ontvangt?

Antwoord 8
Nee, ik ben daartoe niet bereid. Onderwijsinstellingen en gemeenten gaan zelf over hun uitgaven, binnen de kaders die er gelden. Ik heb er vertrouwen in dat zij hun keuzes en afwegingen zorgvuldig maken.

Vraag 9
Hoe beoordeelt u de financiering van deze organisaties, in het licht van de formele banden van MSA met Femyso en vindt u het wenselijk? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9
Zie antwoord op vraag 8.

---

[10] Zie noot 3

[11] Zie noot 3

[12] Le Figaro, 21 mei 2025, «Rapport sur les Frères musulmans: Macron demande des mesures au gouvernement d'ici début juin face à la «gravité des faits»», (https://www.lefigaro.fr/politique/rapport-sur-les-freres-musulmans-macron-demande-des-mesures-au-gouvernement-d-ici-debut-juin-face-a-la-gravite-des-faits-20250521)

Vraag 10
Bent u bereid kennis te nemen van de actuele wetenschappelijke literatuur over de Moslimbroederschap en het zogenoemde «broederisme» alsmede het rapport van de Franse overheid dat beschrijft hoe verenigingen die zich presenteren als ngo's voor burgerrechten en non-discriminatie in feite religieuze lobbyorganisaties zijn die de taal spreken van diversiteit en inclusie om groepsprivileges af te dwingen zoals gebedsruimten, inclusief tentamenbeleid – flexibiliteit rondom religieuze feestdagen – en halal-opties in de kantine? Graag een toelichting.[13, 14]

Antwoord 10
Ik neem kennis van uiteenlopende wetenschappelijke publicaties en rapporten over verschillende onderwerpen. Daarbij baseer ik mijn oordeel niet op één specifieke analyse of denkrichting, maar op een brede weging van beschikbare feiten en onderzoek.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Raijer en Wilders (beiden PVV), ingezonden 15 juni 2026 (vraagnummer 2026Z13069)

[13] Zie noot 7
[14] Zie noot 3